

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

OFFICIAL ORGAN OF THE SLOVENE PROGRESSIVE BENEFIT SOCIETY

VOLUME XVII. — LETO XVII.

CLEVELAND, OHIO, TUESDAY, (TORBK) AUGUST 14, 1934.

Neodvisen dnevnik
zastopajoč interes
slovenskih delavcev
v Ameriki

STEVILKA (NUMBER) 191

ZITA DELUJE Z VSO SILO ZA SINA OTONA

Glavna zavira proti povrnitvi monarhije v Avstriji so države Male entente, ki vidijo v akciji grožnjo za svojo neodvisnost.

LONDON, 13. avg. — Bivša avstrijska cesarica Zita je s polno paro na delu, da pribori svojemu najstarejšemu sinu Otonu avstrijski prestol, akoravno države Male entente njenim načrtom odločno nasprotujejo. Kot se je zvedelo iz dobrih virov, so italijanski krogi Ziti svetovali, da naj postopa počasi in oprezzo, če noče, da se ji igra pokvari.

Dodim angleški vladni krogi, nečo govoriti o Zitinih monarhističnih načrtih, pa so smesili govorice, da bo princ Oton, ki se sedaj mudi na Švedskem skušal dobiti roko neke švedske princese. Neki diplomat je izjavil, da ni dvoma, da imata Zita v Oton še vedno pred očmi poroko z italijansko princeso Marijo, aka s svojimi načrti kdaj kam prideta. Neki drug diplomat je izjavil, da je Otonovo potovanje v Švedske "pesek v oči," da se zakrije Zitina resnična pogajanja v Italiji, Franciji in drugod.

Visoki diplomatski krogi v Londonu trdijo, da se v kampanji za Otona rabi bogastvo družine Bourbon-Parma, iz katere izhaja Zita. Ta družina baje premore 100 milijonov dolarjev. Trpko nastopajo proti Zitini načrtom predstavniki Male entente — Čehoslovakija, Jugoslavija in Romunija, ki se upravljeno boje, da bi oživljeno avstrijsko monarhijo ogrožalo njih samostojnost, kajti zvedejo, da Zita sanja o popolni restoraciji nekdane Avstro-Ogrske monarhije ki bi vključevala tudi Poljsko in Bolgarijo. Vsled opozicije od te strani, se Ziti doslej še ni posrečilo dobiti privoljenje od Francije, ki je v tem stiku z Malo entento. Za slučaj, da bi Francija končno pristala na povratek Habsburžanov v Avstriji, pa je gotovo, da bodo države Male entente zahtevala pisano garancijo za svojo samostojnost.

Koliko je možnosti za bližnje uresničenje Zitinih načrtov, je problematično. Neki visok angleški diplomat je danes dejal, da je avstrijska monarhija še vedno precej oddaljena, potem pa je dostavil: "Pozabiti seveda ne smete, da je Zita s polno paro na delu."

Seja "Slovana"

Jutri, sreda, 15. avgusta, se vrši redna seja društva Slovan, ki ima 3 SDZ v navadnih prostorih. Na tej seji bodo predložena pravila o katerih se bo razpravljalo, ter se članstvo ljudno vabi, da se seje polnočno obvezno vedeži. Seja se prične ob 7:30.

Cestni rop

Dva oborožena moška sta v nedeljo zjutraj napadla voznika nekega trcka, ki je vozil iz Erie, Pa. ter ukradla avto in blago. Ukradeno blago, ki je bilo namenjeno za neko departmément trgovino, je bilo vredno \$3,000. Dvojčki so v katerem je generalno

Časopisi so z lažmi in hujskanjem zlomili generalno stavko v San Franciscu

Časnikarski magnat William Randolph Hearst je bil vodja proti-delavske kampanje. Javnost in delavce se je prestrašilo z "rdečo revolucijo."

NEW YORK, N.Y. — Dnevi časopisi v San Franciscu se javno baha, da so oni zlomili generalno stavko, katero so proglašile delavske unije iz simpatije do pristaniških in ladijskih delavcev. Stavka kot znano je trajala samo štiri dni. Vodja akcije za zlomitev stavke je bil časnikarski magnat William Randolph Hearst.

Zgodba o celi aferi je podana v julijski izdaji mesečnika "Editor and Publisher" pod naslovom "Dnevnički so pomagali zlomiti generalni štrajk." Kot razvidno, so se lastniki časopisov v San Franciscu na dan, ko se je generalna stavka začela, sestali zgodaj zjutraj na konferenci, na kateri je bil John Francis Neyland, ki je legendarni svetovalec Hearstovih listov, izbran za voditelja. Hearst je telefoniral navodila iz Anglije.

Potem se je začelo premisljeno kampanjo, da se voditelje gotovih unij naslikajo kot neverne radikalce in da se v javnosti zanete histerijo, ki je končno povzročila besno družalsko gajo proti bojevitim delavskim elementom, tekmo katere so bili prostori delavskih organizacij razdeljeni in ubit je bil tudi en moški. Program je bil, na hujskati prebivalce proti delavstvu ter povzročiti razdor v ujetnikovih vrstah, obenem izvajati tak pritisk na vladne posredovale, da bodo zlomili stavko. Tako je direktno povedano v poročilu, ki ga je objavil omenjeni mesečnik.

Dan pred generalno stavko je "Herald and Chronicle" objavil uredniški članek, v katerem je bilo rečeno, da so se radikali z ustrojanjem polastili kontrole v unijah in da je generalni štrajk revolucija proti javni oblasti. Vse to je bil del prenjenega načrta, poroča "Editor and Publisher."

Na dan, ko se je stavka začela, je Hearst iz Londona poslal kabeljsko poročilo, "kako se je leta 1926 zlomilo generalno stavko v Angliji." To poročilo so prinesli vsi dnevnički v San Franciscu, in ne samo Hearstovi. "Do takrat se je javnost, ki je bila prej simpatična napram pristaniškim delavcem zbudila in spoznała nevarnost revolucije, ki je pretila od generalne stavke," se glasi poročilo dalje.

Potem pa je prišel v mesto gen. Johnson. Toda celo Johnson, ki je kot privaten delodajec vedno strupeno pobiral unije, je bil za časnikarske magnate preveč prijateljski napram delavcem. "Postalo je očitno, da bi utegnil pokvariti vse, kar je skušal doseči svet časnikarskih lastnikov," pravi počelo. "On je predlagal, da se pred začetkom arbitracije ugodidi zahtevi pristaniških delavcev za kontrolo nad prostori za najemanje delovnih moči." Tako se je zgodilo, da so časnikarski magnati povabilo Johnsona na posvetovanje, ki je trajalo v torek do 3. ure zjutraj. Neyland mu je rekel, da "utegnejte biti prisiljeni, pozvati ga, da zapusti mesto, nakar je general obljubil, da jim bo šel na roko, kolikor se bo dalo! Že prihodnji dan je Johnson imel

Prijatelji narave

Seja kluba "Prijatelji narave" se vrši v sredo večer, ob 8. uri v Slov. Društ. Domu, na Rechar Ave.

Osebna vest

Odvetnik Leopold Kushlan, ki ima svojo pisarno v S. N. Domu na St. Clair Ave., naznanja, da po partedenski odstotnosti zopet redno uraduje.

Gnila jajca

Radi prodaje gnilih jajc je bil včeraj arretiran trgovec Meyer Ferstman iz Central Avenue Marketa.

Obeta se delo za 40,000 mož v Clevelandu

Zvezna pomožna akcija dela načrte za izboljšanje jezerskega obrežja med Avonom in Willowickom. Potrošiti se ima \$100,000,000.

Včeraj je bilo sporočeno v javnosti, da vladni inženirji za Federal Relief Work delajo načrte za velike izboljšave na obrežju jezera Erie v razdalji 15 milj, med Avonom in Willowickom, za katere se utegne eventualno potrošiti 100 milijonov dolarjev.

Ko je gen. Johnson odhalil iz mesta, je glasom poročil med drugim rekel: "To je bil prvi slučaj, da sem naletel na tako časnikarsko oligarhijo." Ničesar pa ni omenil glede napadanja, pretepenja in požigov, ki so tvorili del kampanje od strani časnikarskih magnatov.

V isti izdaji mesečnika "Editor and Publisher" je uredniški članek, v katerem se žigosa rabe tako histerije kot so jo ustvarili listi v San Franciscu, akoravno se tega mesta direktor ne imenuje. V članku je rečeno:

"Ako hočejo listi, ki kriče o 'rdeči nevarnosti' s tem preprečiti razširjenje komunizma, se jake motijo, ker niso pomisili na psihološki učinek takega pisanja. 'Rdečar' je beseda, katere se ne bo ustrashil obupan državljan, ki misli, da bo radikalizem ozdravil vsa zla. Mi Amerikanci ne smemo pozabiti, da imajo komunisti po naših zakonih ravno toliko pravice organizirati se, protestirati, zahtevati in izražati mišljenje kot jo imajo republikanci, demokratje, socialisti, farmer-laboriti in druge stranke. Pretiravanje 'rdeče nevarnosti' je prišlo do skrajnosti."

PARIZ, 13. avg. — "Petit Journal" je objavil razgovor svojega časnikarja s papežem Pijem, v katerem je slednji izjavil, da bi ves civilizirani svet skoraj brez dvoma povzročil samomor, ako bi "sedaj" prišlo do nove vojne. Mir ne more tračati, je dejal papež dalje, dokler se bodo države vdajale narodnemu egoizmu, namesto da bi gojile "čisti patriotizem."

AVSTRIJA ZA HTEVA VEČJO ARMADO

LONDON, 14. avg. — Avstrija je poslala njo Angliji, Franciji in Italiji, v kateri prosi, da se ji dovoli povečati redno armado, ker se boji, da avstrijski nacija namerava vpraviti nov puč. Avstrija pričakuje, da velesile njeni prejšnji ustrezajo.

Prijatelji narave

Seja kluba "Prijatelji narave" se vrši v sredo večer, ob 8. uri v Slov. Društ. Domu, na Rechar Ave.

Samo 3.2 pivo

V smislu državnega zakona, ki prepoveduje točenje alkoholičnih pišč na volilni dan, se sme danes prodajati samo 3.2 pivo. Vse državne prodajalne žganja so danes zaprte.

Trgovina oropana

Včeraj so prišli v Wright Department trgovino na 694 E. 185 St., trije maskirani banditi, ki so odnesli \$200.

Gledališča vabijo "kačjega pridigarja"

SYLVA, North Carolina, 13. avg. — Rev. Albert Teester, ki se je pred tednom dni pustil vpičiti na roko na kače klopatoče "za večjo čast in slavo božjo," in ki je na poti okrevanja, čeprav ni po svojem zatrdiril imel nobene zdravniške pomoci, je danes prejel več ponudb za nastope v gledališčih, v radiu in v velikih mestnih cerkvah. Hribovski pridigar pravi, da sicer ne iše reklame, da pa bo nekatere ponudbe najbrže sprejel, ker je prepričan, da bo s tem "služil božji stavari."

Columbia Broadcasting Co. je hribovskega pridigarja povabilo, da govorji preko narodnega omrežja in pozive je prejel od cerkva v Baltimore, Akron in drugod. Teester je izjavil, da bo ostal v svoji mali hribovski cerkvi, dokler ne dobi klica "za več kot 10 tisoč ljudi dobi delo."

Vladni inženirji delajo na načrtih za en sam velik projekt,

ker se hočejo izogniti potratij in neuspešnosti, ki je na celi črti spremjal dela Civil Works Administracije. Takrat se ni imelo nobenih načrtov in z delom se je začelo kar na slepo. Posledica tega je bila, da spomladni za ogromne svote, katere so bile potrošene ni bilo skoraj pokazati.

Inženirji za federalno relifno delo so vsled tega sestavili sledenje načrt. Da se potroši najmanj \$500,000 za sestavo tehničnih načrtov. Da se pred spomladjo potroši najmanj \$2,000,000 za faktično konstrukcijo. Da administracija javnih del dovoli \$10,000,000 ali več za kasnejšo zgradnjo zidanih sten (breakwater) na jezeru in da se za dovršitev celega projekta potroši 100 milijonov dolarjev.

Prva seja zainteresiranih skupin, ki bo vzela načrt v predstres, je bila sklicana za danes popoldne. Okrajna relifna administracija pravi, da je to baš projekt, kakršnega Cleveland potrebuje, če se hoče priti v okom mizeriju ter obenem zgraditi nekaj, kar bo trajne vrednosti za mesto in okolico.

BYRD NAJDEN SUH IN SLABOTEN

LITTLE AMERICA, (Blizu južnega tečaja), 11. avg. — Admiral Richard Byrd, ki se je od 28. marca podal 123 milj dalje v notranjost arktične pokrajine ob južnem tečaju, kjer je skozi pet mesecov živel kot samotar ter opazoval vremenske druge pojave, je bil danes po dveh neuspehl poskusih končno dosežen od treh članov njegove ekspedicije, ki so si praporili pot skozi led in sneg s traktorjem. Byrd je bil slaboten in suh in se ves čas svojega samotarskega bivanja ni mogel dati ostrici. Sicer pa je bil dobré volje. Sedaj se povrne na bazo svoje ekspedicije.

Na operaciji

V pondeljek zjutraj se je postal v St. Alexis bolnični rojak Jacob Baraga, stanujoč na 6526 Bonne Ave. Podvreči se bo moral operacijo in obiski so za par dni zabranjeni. Želimu mu skorajšnje okrevanje!

Direktorska seja

Danes se vrši redna direktorska seja direktorja S. N. D. Prčetek točno ob 8. uri včeraj. Prošeni so vsi direktorji, da se udeležijo. — John Tavčar, tajnik.

Javen shod

Nocoj ob 8. uri se vrši pred St. Clair kopališču ljudski shod, na katerem bodo govorili J. Somerlatte, governorski kandidat soc. stranke v Ohio, Jos. Miller and Mildred Fingerhut.

Vlada se bavi z vprašanjem živilske draginje

Roosevelt obeta boj proti profitarstvu z živili. Poljedelski tajnik pravi, da cene ne smejo poskočiti za več kot 7 odstotkov.

WASHINGTON, 13. avg. —

Predsednik Roosevelt je danes podvzel korake za pomoč prebiljavu v pokrajinh, ki so prizadete vsled silne suše. Vršilo se je več konferenc, nakar so bili objavljeni naslednji sklepi:

Potem ko je poljedelski tajnik Wallace izrazil svarilo, da bodo cene živilu vsled suše govorila nekaj poskočile, je Roosevelt takoj podvzel korake, da se prepreči morebitno pomanjkanje živila ter profitarstvo z živili. Poljedelski tajnik je dejal, da splošni živiljeni stroški tekmo zime ne smejo napredovati več kot od 6 do 7 odstotkov, toda je priznal, da se bo draginja najbrže povečala za več kot toliko.

Odobrilo se je odredbo za nakup vseh odvijnih poljskih predelkov, vključivši seno in sadje, z namenom, da se zaloge spravi za slučaj pomanjkanja. Posilko in spravilo se bo tudi seno na javnih zemljiščih.

Predsednik je posebno povabil, da politika ne bo igrala nobene vloge pri ogromnem programu za pomoč v krajih, ki so prizadeti vsled suše in da morajo vsi taki, ki so politično aktivni, pustiti zvezne službe.

Administracija smatra pomočno akcijo za od suše prizadete kraje trenotno za najvažnejše vprašanje in pričakuje se, da bo predsednik v teku nekaj dnevnih podal obširno izjavo, v kateri bo obrazložil vladno stanje. Predsednik bo zavzel stanje, da ima vladu enako odgovornost tako napram producentom kot napram konzumentom to se pravi, da se mora na eni strani pomagati farmerjem, na drugi pa skrbeti, da cene živilom ne bo preveč naraste.

OPRAVIČUJE HOOVERJA V "BONUS STRELJANJU"

NEW YORK. — Theodore G. Joslin, ki je bil tajnik v Beli hiši pod Hooverjem, piše zaključno zgodovino Hooverjeve administracije, pravi, da je bil Hoover "izigran" od podrejnih funkcionarjev, ki so si storili razgno "bonusno armado" v Washingtonu. Hoover je želel, da poslije v bonusno armado neborozene, pravi Joslin, toda vojni departmément armadni častniki so njegovou odredbo ignorirali ter ukazali rabe orožja.

Zadušnica

V sredo, 15. avgusta ob trideset dnevnici smrti Avgusta Žebo se bo brala zadušnica in sicer

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PTG. & PUB. CO.
6231 St. Clair Ave. H. Henderson 5811
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
VATRO J. GRILL, Editor

Po raznalcu v Clevelandu, za celo leto	\$5.50
Za 6 mesecev \$3.00; za 3 mesece \$1.50	
Po pošti v Clevelandu za celo leto \$6.00	
Za 6 mesecev \$3.25; za 3 mesece \$1.25	
Za Združene države in Kanado za celo leto \$4.50	
Za 6 mesecev \$2.50; za 3 mesece \$1.50	
Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države za 6 mesecev \$4.00 za celo leto \$8.00	

Entered as Second Class Matter April 28th, 1918 at the Post-Office at Cleveland, Ohio, Under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

UREDNIKOVA POŠTA

Iz seje Jugoslovanskega kluba

Cleveland, O.

Sedmo kot porotniki in sodimo brez tožnika. Grebemo po mrtvih srečih, iz katerih je prišlo toliko izlivov za narodov blagor. Jaz sem za njega iz vse duše. Jaz pa tudi. Jaz sem za tega in onega—saj jaz tudi. Čudno mrzlo vroče je.

Zdi se mi, da se med nam štejajo duhovi njih, ki jim ravnimo njihova mrtva srca. Vsi smo za tega in onega—a vsi se bojimo, da ne bi duhovi zakrčali: Vidimo v vaši sreca! Kar se dvigne postava, glas njen je čist, prožen in poln. Besede tečejo gladko in izvirajo iz globin srca. Postava velika, ponosno stoji, prsa vzbočena. Tu sem, in kar je v prsih, je na jeziku. Končuje. Tako bo in nič drugače. Prvič v Ameriki sem videl tak nastop. Ponosno in mirno se vsede, nisem odmaknil očesa od nje. Debata teče. Nervozna postaja. Zopet je mirna. Debata teče. Ona postava se divja, hoče upasti v debato, a inteligenco ji ne dovoljuje. Vzdihnil sem: Oh, mi ubogi Jugoslaveni, niti do kolen Ti nismo. Ne poznam jo, a spomnim se, da so jo klicali Mrs. Zalokar. Čast Ti, Ti ideal vseh idealov!

Louis Seme

Domača politika

Cleveland, O.

V sobotni številki Ameriške Domovine je bil priobčen nekak dopis "Krtičarje iz 64. ceste," ki je skrajno surove vsebine. V njem se smeši na najbolj nizkoten način councilmana 23. warden g. Kennicka. Dopisovalki (?) še ni toliko zameriti mora že biti precej neotesana, da daje v tem izraze, toliko bolj pa uredništvo, da priobča take nesla-

Mary Podlogar

Šivali so...

Barberton, O.

Poročam Vam da je v tujem naselbini dvema rojkom doma iz Krasa tako močno zavrela kri, da sta jo puščala eden drugemu in sicer na glavi, toda kako ustaviti kri je bila uganka. Tukajšnji zdravnik so imeli toliko posla z njima, da bi bilo skoro treba rabiti šivalni stroj.

Poročevalci

Vojna med Ameriko in Niponsko

Senzacijonalen roman niponskega oficirja, ki naj bi vzpodobil Niponsko v pomorskom oboroževanju.

V ameriških listih je zdobil veliko pozornost nedavno izšli roman bivšega niponskega (vladav) v Tokiu je naročila vsem svojim poslanikom, naj sporoči vladam tujih držav, da je v boode edino pravo ime Nipon mornariškega častnika Kyosuke Fukunage. Roman slika pomorsko vojno med Ameriko in Niponsko. Dejanje se odigrava 1. 1936. Opis odkriva veliko znanje v pomorskih zadevah.

Vsebina romana je kratko naslednja: L. 1936 potop med Sanghajem in Hankavom pri trdnjavji Vusung poveljnik niponske torpedovke "Maki" z dvema torpedoma ameriško linijsko ladjo "Houston," ki tvori sestavni del ameriškega brodovja v kitajskeh vodah. Ta dogodek izzove vojno med Niponsko in Zedinjenimi državami. Amerika zahteva od Niponske, naj strogo kaznuje krivca, ki je upropastil 400 vojaških življenj. Niponsko vojaško sodišče obsodi zaradi tega poveljnika torpedovke na smrt, mož pa izpove pred razsodbo, da je storil svoj čin zaradi tega, ker je bila Niponska na pomorski konferenci 1. 1935 zapostavljeni in jo je Amerika prekosila s svojim oboroževanjem na morju.

Vojna se začne z obstreljevanjem niponske luke Manazuri, ki jo začne napadati ameriška podmornica, katero vodijo s tehničnimi pripomočki iz daljave. Pri tem pa se iztiri vlak, s katerim potuje niponski glavni štab na Manilo. Ameriško brodovje je medtem prispolje do

NEKAJ ZA VSE.

Kri črnca v najbolj vročem ravniškem pasu ni niti da desetinko stopnje toplejša od krvih Eskima na ledenu severu.

Hipokrat ni bil zdravnik v današnjem pomenu besede. Njegova veličina je v tem, da je bistromou opazoval potek bolezni in učinke zdravil.

Nesreča pri kopanju

Kaj mora vedeti vsak plavač in še bolj vsak neplavač

Koliko mladih in krepkih ljudi pobere voda vsako leto! Dobri kopalcii in plavači z zdravim srcem nenadoma utonejo, pogostoma niti ne ob skoku v vodo, marveč pozneje, ko so že nekaj časa plavali.

Vsek laik ve, da ne sme iti v vodo nikoli, kadar je razgret. Mora se čuvati, da ga ne zadene "kap," kakor imenujejo takšen način smrti. Neki freiburški zdravniki pa je zdaj dognal, da večine primerov utopitve ne povzroči tako zvana kap, marveč neka omedlevica, ki storii človeka nesposobnega, da bi se držal nad vodo.

Če se pogrežne v vodo tako onesvesčen z vodo v ustih in mosu, je izgubljen. A kako nastajajo takšne slabosti, ki oropajo človeka zavesti? S trenutnim ohlajenjem, ki nastopi zaradi mrazenja, se krvne žilice na koži nenadoma skrčijo in kri se začne izlivati v notranjost telesa. Če nastopi ta pojav v velik silo, nastane v množganju praznina in tako pride do omrtvice in nezavesti. Zato je čisto pravilno, če se veči plavači, preden gredo v vodo, odrgnejo z mrzlo vodo po vsem životu ter gredo v vodo šele potem, ko se je koža privadila nove temperature. Tako pripravljeno telo klubuje v vodi dalj časa nego nenevajeni organizem in se mu navadno nič ne primeri. Nekaj podobnega vidimo tudi pri plavačih. Kadar se pripravljava na to, da bodo plavali daljšo progo, se naoljijo ali namažejo na masto.

Se četr ure potem, ko se človek utopi, obstoji možnost rešitve. Freiburški zdravniki dr. Sehrt pravi, da nastane smrt pri utopitvi zaradi zastrupljenja z ogljikovo kislino. Proses pa se vrši tako počasi, da nastopi njegov končni učinek šele 15 minut potem, ko je voda vdrla v telo. Tako dolgo velja torej utopljenca iskat, ker je zase vedno mogoče, da se lahko hrenenja odmevu svoje lastne duše.

Osebe ki imajo bolna ali k bolznim naklonjena ušesa, ne morejo biti nikoli dovolj oprezni pri plavanju. Če nemreč vodre voda v uho, nastanejo motnje v presojanju ravnotežja in človek lahko utone. Vse osebe, ki trpe na kakršnolik ušene pri plavanju. Če namreč bolezni, naj si torej dobro zamašijo ušesa predem gredo v vodo. Tudi se ne smeo takšni ljudje potapljaliti, niti ne plavati pod vodo.

Trenutek, ko moški misli, da je "podjarmil" žensko, ni običajno nič več nego hip, ko prevzame žensko občutek neskončne samotnosti, zaradi česar je zase vedno mogoče, da se lahko hrenenja odmevu svoje lastne duše.

Ne ravnaj nikoli grozovito z ljubimcem, ki se ti upira, kajti to razvname v njem nov žar ljubezni in povzroči, da te ne zavesti zlepa.

Srečen zakon nima danes nobene eksistenčne pravice. Sodobni ljudje hlastajo samo po senzacijah in dražijo soljudi z začistijo.

Ljubomujem zoži ljubezen, vedika ljubezen pa se ne konča niti s smrtjo. Samo eno loči moškega od ženske: ravnodušnost.

Križ na Angleškem pojema

V zadnjem času kažejo angleške statistike, da se je precej pomnožila poraba porterskega vina. Nasprotno pa je začel nazadovati konsum žganja. Angleški časopis "Tid Bits" piše v zvezi s temi ugotovitvami, da so imele spirituoze gotovo naman ljudi podžigati v hudi gospodarski časi, ki so vsaj na Angleškem minuli. Poraba porterskega svedoči tudi, da se pologoma vraca mir in zadovoljnost med angleške državljanje. "Prosperity" je zopet na obzorju.

Sličen znak vidi imenovanji časopis tudi v dejstvu, da se stalno veča konsum svile. V Ameriki se je ta konzum od lanskega novembra dvignil za 40 odstotkov. Angleški tisk z veseljim ugotavlja, da se dviga tudi poraba čokolade in drugih slastičarskih izdelkov. Iz vsega tega sklepajo, da so najhujši časi krize že za njimi.

ŠKRAT

Dve ekspediciji

V najblžjih dneh pričakujejo v Halifaxu dve arktični odpravi. Prvo pošilja na pot univerza v Oxfordu in Kr. Britska geografska družba v Londonu. Druga ekspedicija je po membru samo po svoji sestavi. Njena članica namreč — mož in pes.

Ekspedicija Francisa Peasa je gotovo najmanjša v tej seziji. Z njo je bilo tudi najmanj stroškov, kajti zanje je bilo treba opremiti samo enega človeka in poleg njega enega psa.

Poleg vsega tega pa ni Pease brez posebnega človeka, temveč že star in verziran pustovevec, ki je že nekaj let svojega življenja preživel v arktičnem ozemlju. Pease hoče slediti stopnjam Johna Franklina, preiskati pas za pasmo živeti kakor živijo Eskimi — samo doseči več uspehe ob njih.

Pease je preživel tretjino svoje življenjske dobe v arktičnih pokrajinalah. Navadil se je na sveta kakor drugi človek vsakdanjega kralja, ki je v pravi, da mu je ljubše meso morskih psa, kakor še tako tečen beefsteak.

Kot čisto mlad fant se je vkrcal na ladjo "Discovery" in je z njo križaril po zaledenih morjih. Potem se je udeležil ekspedicije na ladjo "William Scoresby". Razstreljeval je živali z dinamitnimi patronami in pri neki takšni eksploziji je bil tudi sam ranjen. Proglašen je bil za invalida — a niti kot takšen noči umrl doma na postelji.

Pease si je prvotno zamisli svojo sedemnajstno vožnjo s 15 m dolgim čolnom močne konstrukcije. Tako se je hotel podati v pustolovstvu, je računal, da bo uspel že zaradi tega, ker bi bil ta čoln najmanjši od vseh dosedanjih ladkih, ki so se upale na takšne potovanje.

Toda čoln je bil predlagat. Pease ni mogel spraviti skupaj dovolj denarja za konstrukcijo, kot si jo je želel. Zato je odrinil zdaj na padavinu drugim tovarisem in spremljevalcem: s petimi Dva meseca kani ostati pri Eskimih na Groenlandu, ki ga bodo poučili v vseh trikih potreb, nega ribolova. Potem poreče svetu za dolga leta svoj zgogom!

Kanadska vlada je dala Peasu načrt, naj si spomita ogleda teren zaradi letalne letalnice, naj zabeleži vzemljedelstvo, kaj pripravlja, naj zabeleži vzemljedelstvo, kaj so leta v tem pogledu.

Nekako isto nalogo bo imela tudi ekspedicija oxfordske univerze, ki odpotuje z novimi jadrnicami "Signalhorn". Odprava hoče potekati v Smithov zaliv, njen pravi cilj pa je Grand Banks.

Ta ekspedicija bo poleg izpopolnjevanja zemljedivodov iskala tudi najdišča premoga, ruda, petroleja in drugega, kar se morebiti načrtuje v arktičnih deželah. In primernih letalnic, da, kajti samo letalo more opraviti v teh krajih pionirske misije, ki jo vsi pričakujejo njegova.

Antarktična presenečenja

Dežela cesarja Viljema izginila — Ali je Arktida sploh celina?

Norveška ladja "Thorshawn" se je v tednu zasidrala s 60.000 sodi kitove masti v pristanišču Buenos Aires. Prišla je naravnost v arktide, kjer je nabrala svoj tovor na "plavajočih tvornicah" kitove masti. Kapitan pa ni pravpeljalo samo masti, ampak je prinesel tudi novih zemljevih, ki je zbudila v znanstvenih krogih največ pozornost.

"Thorshawn" je bila v Kapskem mestu pred začetkom svoje vožnje opremljena z radijskim aparatom. Prvi šestnajst dni je imela mornarico, ki je prej štrelila iz voda določenih zemljevih. Christensen, so začeli pomorščaki dvigati globočine, da, kajti so primerjali zemljevi z morjem. Dežela cesarja Viljema niso uzrli nikjer.

Kapitan je dal povetje, naj ladja previdno proti jugu. Spustili so grezilo v vodo glej, tam, kjer je prej štrelila iz voda določenih zemljevih. Izadore Duncanova;

katero plesalka je prva boso nogu stopila pred občinstvom na oder? Izadore Duncanova;

kako se imenuje najslovnitejša moščka v Evropi? Hagija Sofia;

katero žival časte Siameci kot sveto? Slona.

kako se imenovala palaća turških sultanov? Serail;

po katerem egyptovskem kralju se imenuje najslavnejša piramida? Po Keopsu;

kako se piše največji kitajski pesnik? Litaipé;

koliko ljudi živi v mejah Kitajske? Nad četrtnino vsega sveta.

Predsednik Roosevelt je v svojem zadnjem govoru izjavil, da se Amerika nikdar več ne povrne k "starem redu." Dobro povedano! Ampak, kje je — novi red?

Slovenska Svobodomiselna
Podpora Zveza

Ustanovljena 1908

Inkorporirana, 1908

GLAVNI URAD: 255 WEST 103rd STREET, CHICAGO, ILLINOIS

Telefon: — PULLMAN 9665

UPRAVNI ODBOR:

Vatro J. Grill, predsednik, 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, O.
John Kvartich, I. podpredsednik, Bridgeville, Penna.
Rudolf Lisch, II. podpredsednik, 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, O.
William Rus, tajnik, 255 West 103rd Street, Chicago, Ill.
Mirko Kubel, blagajnik, 255 West 103rd St., Chicago, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Mike Vrhovnik, predsednik, Huston, Penna.
William Candon, 1058 E. 72nd Street, Cleveland, Ohio.
Frank Laurich, 10 Lima Ave., So. Burgettstown, Penna.

PODSTOJNI ODBOR:

Anton Zaftz, predsednik, Box 924, Forest City, Penna.
Steve Mauar, 4439 Washington Street, Denver, Colo.
Vincent Pugel, 1023 South 58th St., West Allis, Wis.
Dr. F. J. Arch, 618 Chesnut St. N. S. Pittsburgh, Penna.

UADNO GLASILLO:

"ENAKOPRavnost", 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, O.

Vse plama in stvari, ticoče se organizacije, se naj pošlja na naslov tajnika, denar za Zvezo pa na ime in naslov blagajnika. Pritožbe glede poslovanja upravnega odseka se naj naslavljajo na predsednika nadzornega odseka, pritožbe sporne vsebine pa na predsednika porotnega odseka. Stvari tistih, ki se udeležijo v upravnosti uradnega glasila, se naj pošlja naravnost na naslov "ENAKOPRavnost", 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, Ohio.

Nasveti za hišo in dom

V restavraciji.

Ako v restavrantu ne poznaš jedi, ki je na jedilnem listu, vprašaj mirno natakarja. Često je to jed, ki jo pripravlja le v dotočnem restavrantu. Torej specialiteta, ki je navadno dobro.

Cim ste sedli za mizo, poležite ali pa razgrnite čez kole na prti, da ste pripravljeni, ko vam prinese natakar naročeno jed.

Kadar se ženimo.

Nevesta in ženin imata več mesecov pred poroko velike skrbi in načrte, kako si bosta uredila svoj dom. Nevesta ima obširen seznam vseh nujnih predmetov, ki jih zahteva gospodinjstvo. Po navadi so potrebe in želje velike, v blagajni pa se pozna kriza.

Klub temu oba mlada, srečna, a neizkušena človeka, zaseki na marsikaj nepotrebnega in nepraktičnega pri nakupovanju. Često se dogodi, da za nepotrebne reči izdata toliko denarja, da jima ga končno za potrebe stvari zmanjka. Se nujši pa je, če si morata nabit opremo na obroke, katerih pa vam prinese s seboj mnogo nepraktikovanih stroškov, s katerimi prej ne računa, ker jih ne razumljivo je, da vsaka nevesta hrepeni po lepem, moderno in bogato opremljenem domu. To je naravno. Toda najaviti si preko razmer in potrebujošno opremo, je zelo lahko. Mladina si pusti redokdaj v tem pogledu kaj svetovati od starejših izkušenih ljudi, najmanj pa v primeru, če zapolaga z lastnim, še tako skromnim imjetjem in dohodki. In vendar je največja preudarna nujno potreba. Nevedno, ki mora računati le z določno, bi si moral napraviti takem seznam vsega, kar ji je nujno potrebno. Računati mora tudi z ozirom na stanovanje, ce najamno, skromno stanovanje, pa neprimerno, da nabavi stanovanje v neprimernih dimenzijah izdelano pohištvo. Le z namenom stanovanjskih prostorov v roki, si mora naročiti temu primerno opremo. Izberi najtak material, o katerem ima potrebo, da pozneje v istem do-

Kurje oko kot vremenski prerok

Kurje oko že od nekdaj velja za zanesljivega vremenskega preroka in posebno dež rado najavlja s budimi bolečinami. Znanost, ki je dostikrat pikolovsko, si skuša tudi to boleče svojstvo kurjega očesa razlagati na strogo fizikalni podlagi. Dognala je, da nastopa vlažnega vremena ne najavlja kurje oko samo, marveč pretna obutev, ki tišči nanj. Če je namreč usnje slabo ustrojeno ostane hidroskopno in se v vlažnem zraku močno skriči, zaradi česar z veliko silo pritiska na kurje oko. Do neke mere povzroči bolečine seveda tudi sama roženica kurjega očesa, ki je prav tako kakor slabo usnje občutljiva za vlago.

BON TON

Francoski pisatelji Paul Reboux je objavil "deset pravil" lepega vedenja, ki jih imenuje sam "pravila uspeha." Evo jih po vrsti.

Ne bodi dolgočasen!
Trudi se, da bi ugajal drugim!

Bodi potprežljiv!
Ne bodi predren!
Ne strezi ljubezni!

Napravi svojemu bilnjemužu živiljenje kolikor mogoče prijetno!

Bodi vedno takšen, kakršen si v resnicu!

Ne bodi tako skop, da živiš pod svojo povprečnostjo!

Prilagodi se svojim letom!
Pri vseh težkih vprašanjih o vedenju se zgleduj po drugih!

COAL — PREMOG
Pri nas lahko naročite najboljši premog in drva.
Dobra postrežba

KOREN in CHAPIC
14705 SARANAC ROAD
MULberry 3575

ENAKOPRavnost

Zanimive vesti iz stare domovine

Umor in samomor v ljubljanski družini.

V Ljubljani so odkrili koncem julija grozen zločin, kakoršnjega še ne pozna ljubljanska kronika. Na dosedaj še nepoznajan način je bil v svojem stanovanju umorjen kramar France Serše, sojen leta 1875 v Trnjavci in pristojen v Grafolče pri Kamniku. Umor je bil izvršen v hiši na Starem trgu štev. 19. v Ljubljani.

Umorjeni France Serše je živel s svojo rodbino v precej neurejenih razmerah in je bil vrsto let odsonet iz Ljubljane. Njegova žena Ivanka pa se je preživljala s skromnimi dohodki svoje kramarije, s katero je hodila po sejmih, in zaslužkom svojih dveh hčer, izmed katerih je bila starejša, Jožefa, vodila po rudarju Cepudru, ki je delal v Nemčiji in padel v sestovni vojni, kolporterka ljubljanskih dnevnikov. Jožefa je imela zadnji čas ljubavno razmerje s 36 letnim Antonom Rozmanom, ki je bil vojni invalid in tudi razpečevalec časopisov. Majša hčerka Francinka, stara 19 let, je edina hči rojena v zakonu Franceta Serše, medtem ko je starejša Jožfa nezakonska hči Ivanke Serše.

Kaj se je zgodilo v soboto 28. julija zvečer v Serševem domu, da se ji šele med opravljanjem lastnega gospodinjstva odpro za marsikaj oči, šele počasi se zave, kaj ji potrebnega nedostaja in kaj je odveč. Saj nič lepšega, nič prijetnejše, kakor polagona po lastnih spoznanjih in nastajajočih potrebah izpopolnjevati postopoma, kakor dovoljujejo sredstva, opremljati svoj dom z opremo. To mu daje neko prijetno svežost in vedno novo življenje. Saj se rado zgodi, da nas tako zvana kompletna oprema, kmalu razočara in dolgočasi.

Dne 30. julija je vzbudila pozornost Ivanka Serše s tem, da ja naenkrat začela ribati in beliti stanovanje in celo hodnik, ki je več strankam skupen in je bilo to njeno neobičajno delo. Tudi so druge stranke opazile, da so vsa stranična zamašena.

Med tem so našli obregu Ljubljance ženske čevljiv, rdečo torbico in s svinčnikom popisan kos papirja, iz katerega je bil razviden samomor. Kmalu se je policiji posrečilo ugotoviti, da je pismo pisala Jožefa Capuder, in da, kakor okoliščina kažejo, izvršila samomor s tem, da je skočila v Ljubljano. Njene trupla še niso našli ob času, ko je bilo to poročilo podan.

Policija pa je med tem poizvedovala na domu pri Serševih in ugotovila umora Franceta Serše. Odkrili so na več mestnih krvave sledove, tako na

postelji, nadalje srajco pogrešanega Serše, ki ima na hrbtni par urezov, dve krvavi sekiri in nekaj sežganih kosti. Vsa znamenja kažejo, da se je v hiši izvršil umor, Gre samo za to, kdo so storilci in kam so skrili truplo svoje žrtve.

Policija je izvedla tri aretacije in sicer so zaprli ženo pogrešanega, njegovo hčerko Francko, staro 19 let, in fanta samomorilko Antona Rozman.

Krvavi sekiri dajeta slutiti, da je bil France Serše najprej umorjen, njegovo truplo pa razsekano na kose, ki so jih storilci nekam skrili. Ožgane kosti, ki so jih našli kažejo, da so storilci skušali del trupla spraviti z ognjem s sveta. Zelo verjetno pa je, da so nekatere kosti skušali skozi stranične odpraviti v kanale in Ljubljano. Zasledovanje se nadaljuje.

Premeten slepar v Ljubljani.

V Sloveniji se pogostoma pojavljajo vsakovrstni pustolovci — sleparji, kateri brezvestno izkoriščajo naše ljudi. Pred nedavnim se je Ljubljana rešila nevarnega rumunskega pustolovca, polkovnika in princa Teodora Sturdze, ki je pobegnil iz Ljubljane, potem, ko je osprejal razne ljudi različnih stanov, največ pa trgovce, za okrog 50.000 Din, že se je pojavil drugi goljuf, kateremu so ljudje ponovno nasedli.

V boljših ljubljanskih lokalih se je pojavil človek, ki je na

pravilj vti resnega bankirja ter je kot tak tudi nastopal.

Najraje je govoril nemško. Ponujal je ljudem velika posojila, vseled česar je kmalu dobil mnogo interesentov, ki so potrebovali denar za svojo podjetja. Ta tuje se je predstavil ljudem kralj Aleksander Stein, zastopnik neke velike angleške bančne hiše, in je ljudem osebno, kot tudi potom oglasov obljudil

velike finančne kredite, v obliki posojil na prve vknjižbe. Posebno pozornost je vzbudil interesar tuje nekega večera v kavarni v nebotičniku, kjer je bil prav dobre volje in je v ta-

kom stanju delil godbenikom

nekaj časa dolarje, potem pa

50 dinarske kovance.

Po istem večeru so ga šele posebno pričeli obkrožati ljudje, ki so iskalni

posojil in se je Aleksander Stein pričel v resnici z njimi

pogajati. Na vse je napravil

Stein najboljši vti. V pogajajih je zahteval, da morajo pri-

puščiti k cenyvam nepremičnin,

na katera so podjetniki skušali

dobiti posojila, cenyca, ki ga

določi on. Podjetniki so nato

nato pristali in je Stein v

vsakem primeru pozval cenyca,

nekega Kornfelda iz Zagreba. Za

vsako cenyč je moral cenyec

seveda dobiti potne stroške in

pa nagrada. V tem je baš ob-

stojal trik! Ce je šlo za posojilo

Stein, od koder je dobila odgo-

lo pol miliona Din, mu je mo-

vor z obratno pošto, da je to

ral interesent plačati 600 Din

nagrade, če pa je šlo za poso-

jo nad milijon dinarjev, si je

zaračunal 1200 Din nagrade. Te

nagrada, ki sta jih prejemala

skoro sleherni dan, sta si pa o-

ba pustolovca bratsko delila.

Kornfeld je ostajal navadno kar

v Ljubljani, saj so bile cenyte

na dnevnem redu in se mu tako

ni niti izplačalo, voziti se nazaj

v Zagreb. Pri Steinu se niso

zglasili samo interesenti iz Ljub-

ljane, temveč iz vse Slovenije,

zlasti iz mest, kakor iz Celja,

Maribora, Kamnika, Novega

mesta in drugod. Pustolovca

sta zaslužila v kratkem času sa-

mo s temi cenyvami prav veli-

ke svote, dočim so se interesent

ti posojila obrisali pod no-

som. Kadars je potekel pri ene-

mu ali drugemu rok, sta pustolov-

ca skušala rok podaljšati,

obenem pa sta terjala od intere-

senta še denar za kolkovine in

drugo, s čimer sta ga še bolj

opeharila.

Še ko je število opeharjenih

interesentov naraslo, so se ne-

kateri zglašili na policiji in pro-

sili, naj bi prav previdno "oti-

pal" Aleksandra Steina in ce-

nyca Kornfelda. Stein je kon-

čno, ko je število opeharjenih

naraslo že čez mero — izginil

CVET IN SAD

Spisal Jos. Jurčič

"Le udari, udari! Ubij me, sa-
mo poboljšaj se!" dejala je ona.
Žagar vrže zagozdo od sebe, za-
pre žago, prekobali naglo name-
tane žaganice in zgine materi iz-
pred oči.

Kakih štirideset korakov je Šepel šel po stezi ki je držala v
vas, v krčmo. Misil ni ničesar,
tudi v krčmo iti ne; rojilo mu je
po glavi; materne besede so ga
boddle v sreči kakor trnje, stres-
oval je z glavo, kvišku pogledo-
val in klel.

Stoj, kaj je to bilo!? Zakaj Šepel na enkrat obstane, zakaj
se je ustrashil?

Le-sem od žage se je zaslila-
ropot, kakor bi kaka deska pada-
la. Pa ne samo to, tudi človeški
krik se je slišal, kratek, obupen
skozi usesa zvonec. To je bil ma-
terin krik. Kaj se ji je zgodilo?

Vso svojo jeko pozabivši, tekel
je žagar nazaj, kar je mogla le-
sena noga meseno dohajati.

Na žagi je bila tema, ob sve-
tilnico se je Šepel izpodatnikl,
bila je ugasnena. Postane in po-
sluša. Nič se ni genilo.

"Mati!" zakliče.

Nihče ne odgovori. Odpre duri
in stopi naglo v izbo; potiplje na
postelj. Njegova hči je ležala
tam in spala trdno, matere ni bi-
lo. Strašna misel ga obide, da je
morda mati sama v vodo skočila,
v jez, kjer je bila globoka, in to
zaradi njega. Luč je napravljil,
a delal je prelastno, večkrat je
zastonj kresal in v ogenj pihal,
predno je svečavo imel v roki.

Z lučjo iz izbe stopivši je brž
izprevidel, kaj je. Tla na žagi so
bila narejena iz vegasti deska,
izmej katerih je bila ena zlom-
ljena, tako da se ni smelo stopiti
nanjo, druge so se dale razmikati,
ker so bile le redko razmetane. Stara mati je svetilnico u-
gasnila in v tistem trenotku po-
zabila, kod se sme hoditi, kod
ne. Tako se je pod njo ulomilo
in padla je pod žago, več čevljev
globoko, kjer so debele skale le-
žale.

Šepel posveti doli v luknjo,
vidi mater ležati, oglasi se mu
pa ne. Hitro lesto spusti doli.
Ker s svojo leseno peto ni mogel
po lestvi, pomagal si je s koleni
in kmalu prinesel staro mater
na rami. Zavedela se ni več. Tre-
sel se je, ko jo je v izbo nesel in
misil, da je mrtva.

"Cilja, vstani, Cilja!" kliče
Šepel svojo hčer.

Deklica plane pokonci in za-
krči, ko vidi ljubo staro babico
krovu in v nesvisti.

"Vode, vode daj, dekle, in
moli!" prosi žagar.

Dasiravno se je deklica vsa
tresla in ni vedela, kje je, ni kaj
je, prinesla je vode, močila staro
mater in molila na glas. In tudi
oče, katerega že dolgo ni sliša-
la moliti, molil je zdaj ž no vred
in klical mater.

Stara žena je naposled odprla
oci. Videla je, da je sinu v na-
ročju, da ji prijazno piti ponuja
in pila je vode. Slišala je, da jo
vpraša prijazno, če ne sočutno,
kako ji je, kaj jo boli, kam se je
pobila, kaj bi rada in odgovorila.
je: dobro bode, nič hudega ni. In
res je bilo kmalu bolje, tako da
se je na postelji vsebla.

Zdaj je šel Šepel ven, odprl
zavornico in zopet začel žaga-
ti. Deklica in starci mati sta sa-
mi ostali v izbi. Večkrat pak bi se tiko
in skrivaj duri majhno odsloni-
le in bi jeden noter gledal, kaj
del. In solza je pritekla stari
majki po licu, solza veselja,
kakj misila je: "Saj ima vendar
še dobro srečo, moj sin! Kako mi
je stregel, kako skrbi zame! Ni
napačen človek, le ljudje so ga
tacega naredili."

Kako malo je treba marsika-

"O, hočem skušati. Ljudje so
mi še nekaj dolžni, poterjal bo-
den. In pogorelci v Mali vasi
mi bodo dali zaslužka."

"Podaljšajte si obrok. Šest te-
dnov je malo. Recite več, pol le-
ta, samo mož besede ostanite.
Eno leto vas bomo čakali, ali je
dovolj eno leto?"

Šepel pokima, lice se mu raz-
jasni, pristopi, da bi gospodu
roko poljubil. Toda smehljava se
mu to odmakne in pravi: "Pri-
dem pogledat, kako delate in
kakova je žaga."

Mestu izrejen, Leon ni do-
bro poznal slovenskega kmeta.
Bilo mu je tedaj veselje govoriti
z možem, opazovati njegovo
boječe obnašanje in izvirno sta-
vljane in izgovarjane besede. Iz-
pravašel ga je marsikaj, kako je
to, da ima leseno nogo, če lahko
hodi in dela ž njo, če ima
kaj družine itd.

Prav zadovoljen sam s seboj
je šel torek Šepel z Zabrezja.
Eno leto! Za celo leto je bila
velika skrb odložena!

Ali podoben je Šepel tistem
hlapcu v sv. evangeliju, kateremu
je bil velik dolg odpuščen,
on pak je svoje male neu-
smiljeno poterjeval. Mej potom
začne namreč žagar številiti, ko-
liko mu je ta, koliko oni na dol-
gu za zrezane deske; jeden mu
ima dati poldrugi goldinar, je-
den dva; jeden petnajst, jeden
nekaj manj grošev. "Vsi morajo
plačati!"

In ko tako premišlja, zašege-
ta ga v goltancu nekaj takega
kakor žeja, a ne po vodi, ampak
žeja do vina, cekinastega, slad-
kega vina, kakor je vedel zanj
doli v vasi v prvi krčmi. Obsta-
ne, izvleče mošnjico iz žepa in
presteje. Še je bilo nekaj okro-
glega v njej. Stmo en maselček
bi ga pil. To bi se hitro zgodilo
in nibče ne bi vedel. Materi bi
dejal, da je bil v gradu tako dol-
go. — Pa ne, tega ne! Davi je
za trdno sklenil, da ne bode več
pil, ni vina ni žganja. Skušnja-
na se mora premagati, namenov
ne prelamljati. Le domov na de-
lo! — Pa — saj je celo noč de-
la, voda je z jeza močno potek-
la, naj se nabere; človek samo
enkraž živi, iz mesa je, telesu
mora nekaj privočiti. Samo en
maselček danes, potlej ne več.

Leon je to slišal in počakal
moža z leseno nogo. Žagar pa kaj
je mрzel pot sprejeti po hrbitu.
Nikdar še ni slišal, da je kak
gospodar na Zabrezju. Gotovo
je hud, gotovo ni tako dober,
kot stara komtesa, ta me ne bo
čakal, pogablje me bode z ža-
ge, če mu brž ne pličam. Ta
misel ga tako obsede, da ni mogel
besedice izpregovoriti, ko je
pred Leonom stal, reče napol
tiho: "Onemu gospodu povej, česa bi
rad."

Leon je to slišal in počakal
moža z leseno nogo. Žagar pa kaj
je mрzel pot sprejeti po hrbitu.
Nikdar še ni slišal, da je kak

Za denar ni sila, saj je dolg z ce-
to leto odložen, hejo! In poterja
lahko v vasi gredoč, ne gre na-
lašč v krčmo. Popojmo še danes
malo vina, naj se pes obesi, naj
ves svet vrag pobere!

In Šepel krene proti cesti in
po cesti — v krčmo.

Prva hiša v farni vasi je bila
krčma. Mlada žena je na pragu
stala in z vabljivim smehlja-
njem pozdravila Šepca, ker ta je
bil jeden najboljših pivcev, in
taki so krčmaricam vselej po-
godu. Šepel je stopil v izbo, vse-
del se za mizo in takoj je bilo po
prvem maselcu. To ni bilo nič:
komaj grlo se je zmocilo. Sku-
šjava ga je obhajala, da bi še
drugega. A domov se mu je mu-
dilo, izvlekel je mošnjo in poča-
si nekaj denarja naštrel, premi-
šljal in — porinil prazno stekle-
nico. Bil je drugi maselek. Ta
prazen, napolnil se je tretji, —
naj se vrag obesi, kjer so trije, tam
je lahko četrtri. In prišlo je
veselje v glavo in kdo ne bode
bil v veselju? Naj vse vrag vzame!
pravi Šepel in pijje. Protiv
mraku je glava postajala težka, jezik
se je zavaljeval. Šepel se na mizo nasloni in zaspri v miru in pokoju.

Noč je že bila, ko se vzbudi.
Več gostov je sedelo krog mize.
Vsi so ponudili Šepetu piti. Spodobilo se je, da je tudi on dal za
poliček, da je vrnil. Tudi je bil
premislil, kaj je žaga.

Oblaščajte v —

"Enakopravnosti"

DOES YOUR
BREATH OFFEND?
— PROBABLY

mało bolan, glava ga jebolela,
treba je bilo ozdraveti se, klin s
klinom zbijati.

Pozno je bilo, ko je šel iz krč-
me, zadnji. Mošnja je bila praz-
na, a glava polna. Domu ni hotel
iti nočoj. Obrnil se je proti
drugemu koncu vasi.

Tam je stale mala lesena baj-
ta. Šepec potrka. Oglasi se žens-
ka od znotraj in mala vrata se
odpro. Žagar tava po temi in
pride v izbo. Luč se je naredila
in videla se je precej velika žens-
ka, debeluhastega obličja, sta-
ra, kakih trideset let. Obraz, ki
je bil še precej čeden, pričal je
po velikih ustnih, po nabranem
čelu in nekaj čudnih prikaznih
v njenih nelepih očeh, da je že ve-
liko živila in poznala skrb in
strast.

Carobno je obsevala užgana

žensko postavo in žagar-
padel, pa se zopet vjame s sv-
jo leseno nogo. Potem se pa
sredi vstopi in pojde:

"Začela se je togotiti;
Tobaka ne boš smel kadu!"
"Pojdi, spravi se," vije Žaga-
r.

(Dalje prihodnjih)

AKO IZVESTE NOVICO,

ki se vam zdi zanimiva, jo sporočite nam, ker bo
gotovo tudi druge zanimala. Oglasite se v uradu,
pišite ali pokličite telefonično

HENDERSON 5811

Lahko sporočite tudi našim zastopnikom:

V ST. CLAIR OKROŽJU:

JOHN RENKO, 1016 E. 76 ST.

ZA COLLINWOOD, NOTTINGHAM, NOBLE:

JOHN STEBLAJ, 16009 WATERLOO RD.

ZA NEWBURG IN WEST SIDE:

JOHN PETERKA, 1121 E. 68 ST.

DOES YOUR
BREATH OFFEND?
— PROBABLY

Many attractive persons are
not welcomed at social gather-
ings because their breath is
bad. Don't be one of them.
Make sure that your breath is
sweet and inoffensive by gar-
bling with Listerine. It combats
infections in the mouth, checks
infection and instantly destroys
odors. Lambert Pharmacal
Company, St. Louis, Mo.

DOES YOUR
BREATH OFFEND?
— PROBABLY

LISTERINE
ends halitosis

KILLS 200,000,000 germs

TIRED, ACHING,
SWOLLEN FEET

Moone's Emerald Oil Guaranteed to
Stop All Pain and Soreness and
Banish Offensive Odors

In just one minute after an applica-
tion of Emerald Oil you'll get the
surprise of your life. Your tired,
tender, smarting, burning feet will
literally jump for joy.

No fuss, no trouble; you just apply
a few drops of the oil over the
surface of the foot night and morning,
or when occasion requires. Just a little
and rub it in. It's simply wonderful
the way it ends all foot misery,
while for feet that sweat and give off an offensive odor,
there's nothing better in the world.

Moone's Emerald Oil is guaranteed
to end your foot troubles or money back.

• Thousands of women are
making the same discovery by
taking advantage of the Singer
"Make-It-Yourself" Plan.

• Through this Plan, you receive
lessons in making dresses, children's clothes, rugs, draperies-style consultations-fasion books-sewing books-all the help you'll ever need to "Make-It-Yourself".

• The complete service is given at no extra cost with the purchase of a new Singer Electric. A small down-payment (easy terms) places the Singer in your home.

Ask for complete details.

Erasmus Gorsch
1030 East 66th Place
Corner St. Clair
HEND. 4245

SAME PRICE
today
AS 42 YEARS
AGO

25
ounces
for
25¢

MILLIONS OF POUNDS USED
BY OUR GOVERNMENT

WE DO YOUR FEET

WE DO YOUR FEET